

Bemærkninger til lovforslaget

Ved lov nr. 98 af 4. marts 1918 er det bestemt, at det ved kgl. anordning skal kunne fastsættes, at den for Bornholms købstæder og landdistrikter fælles amtsfonds udgifter indtil videre fordeles på købstæderne og landkommunerne efter folketal i henhold til den sidste forud for ligningen liggende almindelige folketælling, dog således at købstæderne fremdeles skal bidrage til vejevæsenudgifter i forhold til det deres jorder påhvilende hartkorn. Fordelingsregler i overensstemmelse hermed er fastsat ved kgl. anordning nr. 241 af 18. april 1918.

Spørgsmålet om ændringer i vilkårene for fællesskabet eller om en eventuel ophævelse af dette har i de senere år været drøftet i amtsrådet på foranledning af landkommunernes repræsentanter, der bl. a. har ønsket, at sygehusudgifterne skulle fordeles på en måde, der i højere grad end den hidtil benyttede tager hensyn til, at sygehuse benyttes væsentlig mere af købstædernes end af landkommunernes befolkning.

Det bemærkes med hensyn hertil, at medens 26 203 af Bornholms amts 47 185 indbyggere, d. v. s. 55,4 pct., ved den sidste almindelige folketælling i 1945 boede i landdistrikterne, hidrørte i regnskabsåret 1946—47 kun 41 163 af det samlede antal sygedage på de bornholmske sygehuse, 84 948, fra landdistrikterne, hvilket svarer til 48,5 pct.

De landbovalgte medlemmer af amtsrådet har endvidere ønsket større indflydelse på afgørelsen af vejsager samt på beslutninger om afholdelse af hartkornsudgifter iøvrigt, og de har i denne forbindelse henvist til, at købstæderne på Bornholm ligesom købstæderne i det øvrige land kun bidrager til vejevæsenets udgifter i forhold til det deres jorder påhvilende hartkorn, hvilket for Bornholms vedkommende vil sige med ca. 1/19.

Under forhandlinger, hvorved man har søgt at skabe grundlag for at bevare fællesskabet, er man nået til enighed mellem samtlige byråd og de landbovalgte medlemmer af amtsrådet om, at der fra den 1. april 1949 at regne gennemføres følgende ændringer i den til grund for loven af 1918 liggende overenskomst af 10. august 1917 (jfr. rigsdagstidende 1917—18, tillæg A., spalte 3771):

1. Vejevæsenets sager afgøres fremtidigt udelukkende af de landbovalgte medlemmer af amtsrådet, dog har de købstadvalgte medlemmer ret til at deltage i forhandlingerne om dem i amtsrådets møder.
2. Beslutninger om hartkornsudgifter træffes alene af landborepræsentanterne, dog at disse ikke kan modsætte sig bevillinger af de nødvendige beløb til de arbejder eller foranstaltninger, der vedtages af amtsrådet.
3. Amtssygehusets bestyrelse vælges som nu af det samlede amtsråd.
4. Bestyrelserne for de mindre sygehuse sammensættes fremtidigt således: Aakirkeby sygehus: Bestyrelsen består af 5 medlemmer, hvoraf 3 vælges af amtsrådet og 2 af Aakirkeby byråd. Allinge sygehus: Bestyrelsen består af 5 medlemmer, hvoraf 2 vælges af amtsrådet og 3 af byrådet. Nexø sygehus: Bestyrelsen består af 5 medlemmer, hvoraf 2 vælges af amtsrådet og 3 af byrådet. Svaneke sygehus: Bestyrelsen består af 5 medlemmer, hvoraf 3 vælges af amtsrådet, 2 af byrådet.

Til alle sygehuses bestyrelser vælges de landbovalgte medlemmer af amtsrådet amtsrådets repræsentanter i bestyrelsen; i alle bestyrelserne vælges formanden for bestyrelsen blandt byrådets repræsentanter i denne.

5. Sygehusudgifterne fordeles mellem land og by og mellem købstæderne indbyrdes i forhold til sygedage, således at hvert sygehus' underskud, inklusive renter og afdrag, fordeles under eet i forhold til hver købstads og landdistrikternes samlede sygedage.
6. Mandatfordelingen sker efter folketal som nu.
7. Overenskomsten gælder for 10 år fra 1. april 1949 at regne med opsigelsesregler som nu; men hvis folketallet i købstæderne ved en kommende folketælling overstiger folketallet i landdistrikterne, har amtsrådets landbovalgte medlemmer ret til at opsiges overenskomsten med mindst eet års varsel til ophør en 1. april.